

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, https://www.finarbitr.cz

Navrhovatel

Zástupce

JUDr. Jaroslav Novák, Ph.D.
advokát
IČO 668 49 331
Trojanova 2022/12
120 00 Praha 2

Instituce

Česká pojišťovna a.s.
IČO 452 72 956
Spálená 75/16
110 00 Praha 1

Zástupce

Mgr. Robert Němec, LL.M.
advokát
IČO 662 41 821
Jáchymova 26/2
110 00 Praha 1

Č. j. FA/SR/ZP/318/2017 - 20

Praha 4. 3. 2019

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 23. 3. 2017 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci, vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o určení neplatnosti pojistné smlouvy č. ■ ze dne 24. 4. 2013 a zaplacení částky ve výši 64.000 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 15. 2. 2017, o námitkách Navrhovatele ze dne 21. 1. 2019, č. j. FA/SR/ZP/318/2017 - 15, a o námitkách Instituce ze dne 15. 1. 2019, č. j. FA/SR/ZP/318/2017 - 14, proti nález finančního arbitra ze dne 7. 1. 2019, č. j. FA/SR/ZP/318/2017 - 13, takto:

Námitky navrhovatele, ■, doručené finančnímu arbitrovi dne 21. 1. 2019, č. j. FA/SR/ZP/318/2017 - 15, a námitky instituce, Česká pojišťovna a.s., IČO 45272956, se sídlem Spálená 75/16, 110 00 Praha 1, doručené finančnímu arbitrovi dne 15. 1. 2019, č. j. FA/SR/ZP/318/2017 - 14, se zamítají a nález finančního arbitra ze dne 7. 1. 2019, č. j. FA/SR/ZP/318/2017 - 13, se podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se domáhá určení neplatnosti pojistné smlouvy, kterou s Institucí uzavřel, mimo jiné pro rozpor se zákonem a neurčitost pojistné smlouvy, a vydání bezdůvodného obohacení z neplatné pojistné smlouvy spolu se zákonným úrokem z prodlení.

Finanční arbitr rozhodl ve sporu mezi Navrhovatelem a Institucí nálezem ze dne 7. 1. 2019, č. j. FA/SR/ZP/318/2017 - 13 (dále jen „Nález“).

Finanční arbitr zjistil, že dne 24. 4. 2013 uzavřel Navrhovatel s Institucí pojistnou smlouvu č. ■ označenou jako *Vision4Life*, s počátkem pojištění dne 25. 4. 2013 a pojistnou dobou 30 let, s pojištěním pro případ smrti nebo dožití, s garantovanou pojistnou částkou pro případ smrti ve výši 1.000.000 Kč, s pojištěním kritických onemocnění dospělých a úrazovým pojištěním dospělých, s celkovým měsíčním běžným pojistným ve výši 2.000 Kč (dále jen „Pojistná smlouva“).

Finanční arbitr nezjistil, že by se součástí Pojistné smlouvy nestaly Všeobecné pojistné podmínky pro životní pojištění ve verzi ŽP-VPP-DIMUNI-0002 (dále jen „Všeobecné pojistné podmínky“) a Doplňkové pojistné podmínky životního pojištění ve verzi ŽP-DPP-DIMUNI-0002 (dále jen „Doplňkové pojistné podmínky“).

Finanční arbitr zjistil, že ujednání Doplňkových pojistných podmínek, konkrétně článek 1 bod 3.1 o strhávání počátečních a správních nákladů: „*Pojistitel je oprávněn od data počátku pojištění první den každého zúčtovacího období snižovat kapitálovou hodnotu pojištění o počáteční a správní náklady stanovené podle pojistně matematických zásad. Pojistitel je oprávněn započíst si neuhrazené náklady vůči pojistnému plnění, které je vypláceno při skončení pojištění nebo vůči odkupnému. Další informace k uplatňování nákladů jsou uvedeny v Přehledu poplatků*“ a článek 1 body 1.8 a 1.9 o strhávání rizikového pojistného za životní pojištění: „*1.8. Pojistitel je oprávněn od data počátku pojištění první den každého zúčtovacího období snižovat kapitálovou hodnotu pojištění o rizikové pojistné za základní pojištění. 1.9. Výše rizikového pojistného za jednotlivá pojištění je uvedena v Přehledu poplatků. Rizikové pojistné za základní pojištění stanoví pojistitel podle pojistně matematických zásad, především s ohledem na věk pojištěného, pojistnou částku platnou pro aktuální zúčtovací období a na zdravotní stav pojištěného k datu sjednání pojištění nebo k datu poslední změny pojistné částky nebo pojistného. Ke změně rizikového pojistného dochází pravidelně každý pojistný rok vždy ve výroční den pojištění*“, jsou neplatná podle § 37 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění ke dni uzavření Pojistné smlouvy (dále jen „starý občanský zákoník“), protože jsou neurčitá.

Při posuzování oddělitelnosti neplatných smluvních ujednání od ostatních částí Pojistné smlouvy finanční arbitr musel dovést neplatnost Pojistné smlouvy jako celku, neboť nezjistil, že by bylo možné oddělit neplatná ujednání o nákladech a rizikovém pojistném od ostatních ujednání Pojistné smlouvy, protože nedovodil vůli Instituce uzavřít Pojistnou smlouvu, která by poskytovala Navrhovateli pojistnou ochranu bezúplatně.

Navrhovatel nedoložil, že určení neplatnosti Pojistné smlouvy by bylo nezbytné pro uplatnění jeho práv. Protože finanční arbitr zjistil, že pojištění sjednané Pojistnou smlouvou bylo ukončeno a Navrhovatel již nebyl povinen hradit pojistné, nedovodil právní zájem Navrhovatele na určení neplatnosti Pojistné smlouvy ve výroku Nálezu.

Po posouzení námítky promlčení, kterou Instituce v řízení důvodně vznesla k nároku Navrhovatele na vydání bezdůvodného obohacení a po zohlednění rizikového pojistného zaplaceného za pojištění kritických onemocnění a úrazové pojištění, finanční arbitr dospěl k závěru, že Instituce je povinna vydat Navrhovateli bezdůvodné obohacení z Pojistné smlouvy ve výši 44.476,91 Kč a dále Navrhovateli zaplatit úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky ode dne 16. 2. 2017 do dne zaplacení.

Finanční arbitr je příslušný řešit pouze spory ze životního pojištění. Navrhovatel a Instituce si však v Pojistné smlouvě současně sjednali i pojištění kritických onemocnění a úrazové pojištění. K řešení části sporu o platnost těchto doplňkových pojištění finanční arbitr příslušný není, a proto řízení v části týkající se pojištění kritických onemocnění a úrazového pojištění podle § 9 písm. a) ve spojení s § 14 odst. 1 písm. a) zákona o finančním arbitrovi zastavil.

Finanční arbitr současně výrokiem IV. Nálezu uložil Instituci zaplatit sankci ve výši 15.000 Kč podle § 17a zákona o finančním arbitrovi.

3. Námítky Navrhovatele

Navrhovatel nesouhlasí s výrokiem I. a III. Nálezu.

Navrhovatel namítá, že doplňková pojištění jsou závislá na existenci životního pojištění a nemohou být sjednána samostatně, jak potvrzuje rovněž text samotné Pojistné smlouvy (čl. 1 bod 6.2 Doplňkových pojistných podmínek). Jestliže finanční arbitr dovedl neplatnost Pojistné smlouvy v části životního pojištění, je podle názoru Navrhovatele povinen zkoumat

její oddělitelnost od zbytku smlouvy sjednávajícího další pojištění, když posouzení oddělitelnosti jednotlivých částí je pouze otázkou právní, nikoli sporem ohledně jiného než životního pojištění. Navrhovatel je přesvědčen, že je nutné konstatovat neplatnost celé Pojistné smlouvy a provést vypořádání bezdůvodného obohacení v plném rozsahu, tj. bez vyloučení pojistného zaplaceného na základě neživotního pojištění. Navrhovatel požaduje, aby finanční arbitr zrušil výrok I. Nálezu.

Navrhovatel považuje skutková zjištěná finančního arbitra o zániku právního vztahu z Pojistné smlouvy ke dni 24. 5. 2016 za nesprávná, neboť nebyly splněny podmínky platného zániku pojištění zakotvené ve smluvní dokumentaci. Navrhovatel namítá, že v důsledku tohoto nesprávného skutkového zjištění finanční arbitr zamítl nárok Navrhovatele na určení neplatnosti Pojistné smlouvy.

Navrhovatel dále namítá, že závěry finančního arbitra o neoddělitelnosti neplatných ujednání o nákladech a rizikovém pojistném od Pojistné smlouvy jako celku se nezakládají na skutkových zjištěních, ani Instituce se v průběhu řízení nevyjádřila tak, že tato ujednání považuje za neoddělitelná od Pojistné smlouvy.

Navrhovatel namítá, že finanční arbitr se nezabýval dalšími důvody neplatnosti Pojistné smlouvy, anebo je „*vyhodnotil mylně*“, konkrétně neplatností ujednání o inkasních nákladech, odkupném a o poplatku za správu portfolia, za evidenci podílových jednotek a jiných srážkách, dále neurčitostí pojistného plnění jako podstatné náležitosti Pojistné smlouvy, rozporem vůle Instituce a písemné Pojistné smlouvy, když Instituce snižovala kapitálovou hodnotu o nesjednané náklady a rizikové pojistné, rozporem se zákazem nekalých obchodních praktik (produkt byl prezentován jako spoření a Navrhovatel nebyl seznámen s nákladovou strukturou pojištění), nepřevzetím pojistného rizika.

Navrhovatel *„požaduje, aby finanční arbitr podrobil revizi svůj závěr ohledně neplatnosti Pojistné smlouvy, neboť jeho závěry nejsou podloženy skutkovým zjištěním a jsou proto nezákonné. Navrhovatel apeluje na finančního arbitra, aby se řádně vypořádal s argumentací navrhovatele ohledně jednotlivých dalších důvodů neplatnosti Pojistné smlouvy a aby doplnil dokazování ve vztahu ke kampani „Takové lepší spoření.“*

Navrhovatel namítá, že se Instituce obohatila na jeho úkor úmyslně a opakovaně odkazuje na rozpor Pojistné smlouvy se skutečnou vůlí Instituce, která věděla o nesjednaní nákladové struktury, neboť to byla právě Instituce, kdo formuloval text Pojistné smlouvy. Navrhovatel tvrdí, že Instituce nejpozději od zveřejnění úředního sdělení České národní banky k některým informačním povinnostem ze dne 2. 5. 2012 v částce 6/2012, publikovaného dne 14. 5. 2012 a komunikace s finančním arbitrem v roce 2014, věděla, že Pojistnou smlouvu uzavřela s Navrhovatelem v rozporu se zákonem (o pojišťovnictví a ochraně spotřebitele) a byla tak srozuměna s tím, že od Navrhovatele přijímá bezdůvodné obohacení.

Navrhovatel argumentuje, že *„[d]ovozuje-li finanční arbitr vědomost o bezdůvodném obohacení směrem ke spotřebiteli – laikovi, z určité, velmi vágní informace, která navíc neobsahovala žádné informace o možných účtovaných nákladech, tím spíše musí takovou znalost dovodit i směrem k instituci – odborníkovi, jednajícímu s odbornou péčí, když instituce měla o výši nákladů spojených s pojištěním, o mimořádném výběru, o zaplaceném pojistném, o výši odkupného a o znění Pojistné smlouvy a smluvní dokumentace, přesnou informaci po celou dobu trvání pojištění.“*

Navrhovatel namítá, že pro posouzení mravnosti námitky promlčení vznesené Institucí finanční arbitr nezohlednil důvody neplatnosti Pojistné smlouvy spočívající výlučně na straně Instituce a rovněž nezohlednil okolnosti, za nichž Pojistnou smlouvu strany uzavřely, tedy nerovné postavení Navrhovatele jako spotřebitele vůči Instituci a časovou asymetrii plnění z Pojistné smlouvy, z níž profituje výlučně Instituce, která neplatnost způsobila. Navrhovatel v této souvislosti zdůrazňuje rovněž zásady poctivosti a dovolání se právní jistoty v dobré víře. Navrhovatel dovozuje, že Instituce vznesla námitku promlčení v rozporu s dobrými mravy. Navrhovatel odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 8. 9. 2014, sp. zn. 28 Cdo 1003/2014: *„Hodnocení případné rozpornosti námitky promlčení s dobrými*

mravy je pak nutno činit s přihlédnutím k tomu, jak by se promítla do právních vztahů mezi účastníky v širším smyslu, tedy především s ohledem na to, zda neopodstatněně nevychyluje rovnováhu mezi účastníky daného vztahu způsobem, jenž je za daných okolností možno pokládat za nemravný, jak tomu bylo i v projednávané věci.“ Navrhovatel namítá, že v Nálezu chybí komplexní posouzení práv Navrhovatele a Instituce tak, aby nedošlo k jejich deformaci.

Navrhovatel namítá, že finanční arbitr na jednu stranu konstatuje, že InSTITUTE od počátku pojištění neoprávněně snižovala kapitálovou hodnotu pojištění o počáteční a správní náklady a rizikové pojistné, ale nezohlednil tuto skutečnost při posouzení úmyslu InSTITUTE obohatit se těmito prostředky a posouzení mravnosti námítky promlčení.

Navrhovatel namítá, že finanční arbitr se nevypořádal se všemi jeho námitkami, což činí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným a nezákonným.

Navrhovatel požaduje, aby finanční arbitr „výrok III. Nálezu v souladu s § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu zrušil a věc znovu projednal v rámci prvoinstančního řízení“, protože „[n]ezákonnost rozhodnutí finančního arbitra spočívající v nevypořádání se s námitkami navrhovatele nemůže být zhojena v rámci námitkového řízení, neboť účastníkům řízení by tímto postupem bylo fakticky upřeno právo na projednání sporu v rámci dvouinstančního správního řízení. Ten z účastníků, kterému bude nově uložena povinnost, by neměl možnost se proti této skutečnosti odvolat.“

Navrhovatel požaduje, aby finanční arbitr rozhodl tak, že „[v]ýrok III. se mění a nově zní takto: InSTITUTE je povinna zaplatit navrhovateli částku 19.523,09 Kč a úrok z prodlení ve výši 8,05 % p.a. z částky 19.523,09 Kč od 3. 10. 2017 do zaplacení, a to do 3 dnů od právní moci Nálezu.“

4. Námítky InSTITUTE

InSTITUTE nesouhlasí s Nálezem a podává námítky do výroku II. a IV. Nálezu.

InSTITUTE namítá, že Navrhovatel byl v článku 1 bod 3 Doplnkových pojistných podmínek dostatečně informován o tom, že InSTITUTE je oprávněna snižovat kapitálovou hodnotu pojištění o počáteční a správní náklady. Navrhovatel svým podpisem potvrdil, že mu byly předány Všeobecné pojistné podmínky i Doplnkové pojistné podmínky, a že se s nimi seznámil. InSTITUTE namítá, že konkrétní výše nákladů je dána pojistně matematickými zásadami pojistitele, o kterých nebyla InSTITUTE povinna Navrhovatele před uzavřením smlouvy informovat. InSTITUTE považuje článek 1 bod 3 Doplnkových pojistných podmínek za dostatečně určité ujednání, na základě kterého nelze dovodit neplatnost Pojistné smlouvy a její bezdůvodné obohacení z ní.

InSTITUTE namítá, že Navrhovatel se v případě nejasností mohl doptat zprostředkovatele nebo InSTITUTE, smlouvu vypovědět do 2 měsíců po sjednání, anebo dovolat se její relativní neplatnosti, což však neučinil.

InSTITUTE argumentuje, že kapitálová hodnota se skládá z kapitálové hodnoty s garantovanou technickou úrokovou mírou a kapitálové hodnoty negarantované. Kapitálová hodnota negarantovaná v sobě zahrnuje kapitálovou hodnotu s vyhlášenou úrokovou mírou a kapitálovou hodnotu tvořenou podílovými jednotkami jednotlivých vnitřních fondů.

InSTITUTE argumentuje, že závazky spojené s uzavřeným životním pojištěním nejsou rozúčtovány mezi jednotlivé kapitálové hodnoty, ale jsou hrazeny pouze z kapitálové hodnoty s garantovanou úrokovou mírou. Do kapitálové hodnoty garantované je umístěna taková část běžného pojistného, která pokryje závazky s uzavřenou pojistnou smlouvou životního pojištění a dále pak taková část pojistného, kterou do této kapitálové hodnoty alokoval sám pojistník. InSTITUTE namítá, že za účelem poskytnutí pojistné ochrany je nezbytné, aby část běžného pojistného byla umístěna do kapitálové hodnoty s garantovanou technickou úrokovou mírou, u níž nedochází k výkyvům z důvodu ceny podílových jednotek jako u jiných kapitálových hodnot tvořených podílovými jednotkami.

K neurčitosti ujednání o odkupném InSTITUTE namítá, že z § 3 písm. x) zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojistné smlouvě“), resp. ve znění účinném ke dni uzavření Pojistné smlouvy, nevyplývá její povinnost si s Navrhovatelem sjednat konkrétní matematický způsob výpočtu odkupného, a z § 4 odst. 1 zákona o pojistné smlouvě nevyplývá, že by sjednání odkupného mělo být podstatnou náležitostí pojistné smlouvy. InSTITUTE tvrdí, že na žádost kdykoli výpočet odkupného ke konkrétnímu datu provede.

InSTITUTE namítá, že způsob, jakým se oprávněná osoba bude podílet na výnosech, je podstatnou náležitostí smlouvy pouze v případě, bylo-li podílení se na výnosech pojistitele dohodnuto. InSTITUTE tvrdí, že v Pojistné smlouvě si InSTITUTE s Navrhovatelem nesjednala podílení se na výnosech pojistitele.

InSTITUTE namítá, že Navrhovatel věděl o „*důvodech údajné absolutní neplatnosti již v okamžiku uzavření Smlouvy, neboť již v tomto okamžiku věděl o veškerých skutečnostech, na kterých nyní svou argumentaci o údajné neplatnosti Smlouvy zakládá. Námitky Navrhovatele se týkají výlučně obsahu smluvní dokumentace, kterou měl při podpisu Smlouvy k dispozici.*“ InSTITUTE namítá, že ve světle rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2010, sp. zn. 28 Cdo 3148/2009, subjektivní i objektivní promlčecí doba počíná zaplacením každé jednotlivé platby.

InSTITUTE trvá na platnosti Pojistné smlouvy, ale pro případ, že finanční arbitr potvrdí neplatnost Pojistné smlouvy, namítá, že nepromlčené jsou pouze platby pojistného zaplacené po dni 23. 3. 2015.

InSTITUTE argumentuje, že není pasivně legitimovaná co do vydání bezdůvodného obohacení v části účtovaných počátečních nákladů v celkové výši 50.169 Kč, kdy to není InSTITUTE, která se měla na úkor Navrhovatele údajně obohatit, ale pojišťovací zprostředkovatel, kterému byla tato částka vyplacena jakožto provize za sjednání Pojistné smlouvy.

InSTITUTE navrhuje, aby finanční arbitr napadený nález zrušil a nárok Navrhovatele jako nedůvodný zamítl.

5. Vyjádření InSTITUTE k Námitkám Navrhovatele

InSTITUTE nesouhlasí s námitkami Navrhovatele a trvá na svých předchozích vyjádřeních.

InSTITUTE odmítá, že by se na úkor Navrhovatele úmyslně obohatila z neplatné Pojistné smlouvy, když je stále přesvědčena o platnosti Pojistné smlouvy.

InSTITUTE odmítá, že by byl Navrhovatel uveden z její strany v omyl, a pokud ano, pak vlastní nedbalostí.

InSTITUTE dále odmítá, že by úmyslně formulovala text Pojistné smlouvy tak, aby výše nákladů, poplatků, rizikového pojistného, nebyla specifikována, když ta je stanovena podle vnitřních pojistně technických zásad pojistitele, aby byla InSTITUTE schopná dostát svým závazkům. InSTITUTE nebyla v době uzavření Pojistné smlouvy povinna Navrhovatele se svými pojistně technickými zásadami seznámit a Navrhovatel svým podpisem stvrdil, že je s takovým způsobem určení výše nákladů a rizikového pojistného srozuměn. Z tohoto důvodu nemůže být Pojistná smlouva neplatná jako celek.

K námitce uplatnění námitky promlčení v rozporu s dobrými mravy InSTITUTE odmítá, že by se právní vztah z Pojistné smlouvy mezi Navrhovatelem a Institucí formoval za okolností, které by byly v rozporu se zákonem. InSTITUTE namítá, že námitku promlčení neuplatnila s cílem poškodit Navrhovatele, ale chránit své vlastní zájmy, a odmítá tedy, že by námitku promlčení neuplatnila v dobré víře.

6. Řízení o námitkách

Zákon o finančním arbitrovi zaručuje podle § 16 odst. 1 stranám sporu právo podat proti nálezu finančního arbitra odůvodněné námitky, a to v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení nálezu; včasné podané námitky mají odkladný účinek. Podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje o námitkách rovněž finanční arbitr, který nález potvrdí nebo změní. Jelikož zákon o finančním arbitrovi upravuje náležitosti námitek a zásady řízení o námitkách pouze částečně, postupuje finanční arbitr podle těch ustanovení správního řádu, která upravují odvolání jako řádný opravný prostředek a průběh odvolacího řízení (srov. § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 a násl. a § 141 odst. 9 správního řádu).

Finanční arbitr posoudil Námitky Navrhovatele a Instituce jako včas podané a odůvodněné námitky ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81, 82 a 83 správního řádu.

Finanční arbitr vedle posouzení správnosti Nálezu vzhledem k podaným Námitkám Navrhovatele a Instituce současně posoudil, zda v řízení postupoval v souladu se zákonem a ostatními právními předpisy, především zda byl k vydání Nálezu příslušný, zda nepřekročil svou pravomoc, zda v řízení postupoval v souladu s procesně-právními předpisy, zejména zda dbal a šetřil práv účastníků řízení, jednal v souladu se zásadou legitimního očekávání, nezneužil správního uvážení, účastníky řízení řádně poučoval či zda neporušil některou další ze základních zásad činnosti správních orgánů vtělených do úvodních ustanovení správního řádu, případně jestli k takovému závěru není alespoň důvodné podezření.

Finanční arbitr nepovažuje za nutné znovu definovat a vykládat sporná ujednání Pojistné smlouvy tak, jak učinil v Nálezu ani vyjadřovat se k těm námitkám, které účastníci řízení vznesli již v řízení před vydáním Nálezu a nedoložili je jinými podklady. Smyslem vypořádání tvrzení účastníků řízení a hodnocení podkladů v řízení před finančním arbitrem není, stejně jako v řízení soudním, podrobné vyvracení každého tvrzení účastníků a provádění každého předloženého či označeného podkladu.

V tomto směru finanční arbitr odkazuje na závěry Ústavního soudu v rozhodnutí ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, že *„[r]jení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“*.

Finanční arbitr ve věci samé v mezích své pravomoci a působnosti dané zákonem o finančním arbitrovi rozhodl Nálezem, tedy takovou formou rozhodnutí, kterou mu přikazuje § 15 zákona o finančním arbitrovi. Vzhledem k povaze věci a její složitosti je finanční arbitr toho názoru, že v řízení postupoval bez průtahů a rozhodl v přiměřené lhůtě (§ 6 správního řádu, § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi). Finanční arbitr rozhodl Nálezem podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy (§ 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, § 2 odst. 4 správního řádu).

Nález obsahuje jak výrokovou část, tak detailní odůvodnění a poučení účastníků řízení (§ 15 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi). Odůvodnění Nálezu zachycuje veškeré úvahy finančního arbitra a provedené právní posouzení zjištěného skutkového stavu, včetně uvedení všech právních předpisů, které finanční arbitr aplikoval, a vypořádání se se všemi relevantními podklady, které měl finanční arbitr k dispozici od účastníků řízení, případně které si v řízení i sám vyžádal.

Finanční arbitr po posouzení průběhu řízení a všech úkonů v řízení s ohledem na výše uvedené nezjistil, že by v řízení nepostupoval v souladu s právními předpisy a nerespektoval při tom rovněž zásady řízení před finančním arbitrem podle zákona o finančním arbitrovi a zásady správního řízení obsažené v § 2 – 8 správního řádu.

6.1. K příslušnosti finančního arbitra

V § 1 odst. 1 písm. e) zákona o finančního arbitra je vymezena příslušnost finančního arbitra tak, že „[k] rozhodování sporu spadajícího jinak do pravomoci českých soudů je příslušný též finanční arbitr (dále jen „arbitr“), jedná-li se o spor mezi spotřebitelem a pojistitelem nebo pojišťovacím zprostředkovatelem při distribuci životního pojištění nebo při výkonu práv a plnění povinností ze životního pojištění“.

Finanční arbitr je tedy příslušný řešit pouze spory ze životního pojištění.

Podle § 54 zákona o pojistné smlouvě je životní pojištění pojištěním pro případ smrti, dožití se určitého věku nebo dne určeného smlouvou jako konec pojištění, anebo pro případ jiné skutečnosti týkající se změny osobního postavení člověka. Za pojištění změny osobního postavení člověka se např. považuje svatební pojištění, pojištění narození dítěte. Obdobnou úpravu obsahuje i § 2833 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, který zákon o pojistné smlouvě (i starý občanský zákoník) s účinností od 1. 1. 2014 nahradil a který obsahuje právní definici životního pojištění v okamžiku rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí.

Pojistná smlouva, která je předmětem tohoto sporu, obsahuje životní pojištění (pojištění pro případ smrti nebo dožití) a současně pojištění kritických onemocnění (srov. § 62 zákona o pojistné smlouvě: „V pojistné smlouvě lze dohodnout i jiné skutečnosti související se zdravotním stavem pojištěného, se kterými je spojena povinnost pojistitele poskytnout pojistné plnění.“) a úrazové pojištění (srov. § 60 a násl. zákona o pojistné smlouvě). Tato neživotní pojištění konzumovala část pojistného placeného měsíčně Navrhovatelem na základě Pojistné smlouvy.

Finanční arbitr není příslušný řešit platnost pojištění kritických onemocnění a úrazového pojištění sjednaných v Pojistné smlouvě a není ani příslušný rozhodnout o vydání pojistného, které slouží na úhradu těchto neživotních pojištění. Pokud by tedy v Nálezu finanční arbitr o neživotním pojištění a o pojistném zaplaceném za neživotní pojištění rozhodl, bylo by jeho rozhodnutí v této části nicotné podle § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 77 odst. 1 správního řádu, neboť by finanční arbitr rozhodl o něčem, k čemu nebyl věcně příslušný. Toto odpovídá i článku 2 odst. 2 usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, který stanoví, že „[s]tátní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví“.

Finanční arbitr tedy rozhodl správně, když v Nálezu výrokem I. řízení v části pojištění kritických onemocnění a úrazového pojištění zastavil.

6.2. K neplatnosti ujednání o nákladech a rizikovém pojistném

Finanční arbitr nevyložil ani nedovodil, že počáteční, správní náklady a rizikové pojistné musí být vyjádřeny přesnou částkou, ale vyložil, že s přihlédnutím k zákonnému požadavku určitosti musí být náklady upraveny takovým způsobem, ze kterého bude nepochybná jejich výše, např. 10 % ročního pojistného nebo vzorec, na základě kterého by byla výše těchto nákladů určitelná.

Finanční arbitr znovu odkazuje na závěry Nejvyššího soudu v rozhodnutí ze dne 19. 10. 2006, sp. zn. 29 Odo 573/2005, že „[z]ávěr o neurčitosti právního úkonu předpokládá, že ani jeho výkladem nelze dospět k nepochybnému poznání, co chtěl účastník projevit“, tedy že právní úkon je určitý, pokud lze jeho obsah zjistit výkladem.

Způsob, jakým jsou náklady a rizikové pojistné upraveny v Doplňkových pojistných podmínkách však nedává jakékoliv výkladové vodítko pro určení jejich faktické výše, protože článek 1 body 3.1, 1.8 a 1.9 Doplňkových pojistných podmínek odkazují na pojistně matematické zásady, které Pojistná smlouva, Všeobecné pojistné podmínky ani Doplňkové

pojistné podmínky blíže nevymezují, a tudíž nelze jejich obsah poznat, a to ani za pomoci výkladových pravidel. Článek 1 body 3.1, 1.8 a 1.9 jsou proto ve smyslu § 37 odst. 1 starého občanského zákoníku neurčitými ujednáními, když určení nákladů a rizikového pojistného závisí na pojistně matematických zásadách, které Pojistná smlouva, Všeobecné ani Doplňkové pojistné podmínky nedefinují.

Skutečnost, že právní předpisy nestanoví náklady, poplatky a rizikové pojistné jako podstatnou náležitost pojistných smluv, neznamená, že by smluvní strany pojistné smlouvy neměly povinnost dodržovat obecné náležitosti kladené na každý právní úkon, tedy jeho určitost a srozumitelnost. Je nutné rozlišovat mezi pojištěním, které je rezervotvorné a pojištěním, které není rezervotvorné. Pojistná smlouva sjednává pojištění rezervotvorné, tj. pojišťovna nespotřebovává celé zaplacené pojistné na krytí rizik a poplatků, ale vytváří rezervu, resp. kapitálovou hodnotu, která je Navrhovateli vyplacena v případě dožití nebo kterou poniženou o poplatky Instituce vyplatí Navrhovateli v případě předčasného ukončení pojištění. Z výše uvedeného je tedy patrné, že výše strhávaného rizikového pojistného a poplatků (nákladů) má podstatný vliv na výši plnění při dožití či na výši odkupného. Z tohoto důvodu finanční arbitr konstatuje, že u Pojistné smlouvy není ujednání o strhávání nákladů nebo rizikového pojistného žádným minoritním ujednáním, jak Instituce argumentuje, ale je ujednáním zásadním, pro nějž není požadavek na určité sjednání nepřiměřený.

Finanční arbitr je přesvědčen, že odkazují-li ujednání Doplňkových pojistných podmínek na dokument (pojistně matematické zásady) obsahující způsob výpočtu nákladů a rizikového pojistného, který je Navrhovateli objektivně nepřístupný (finanční arbitr na základě vyjádření Instituce zná pouze mechanismus výpočtu počátečních a správních nákladů), a se kterým Instituce Navrhovatele před uzavřením smlouvy neseznámila, jedná se o způsob ujednání nákladů a rizikového pojistného, který je neurčitý a ve smyslu § 37 odst. 1 starého občanského zákoníku neplatný.

Skutečnost, že se rizikové pojistné pro případ smrti v čase mění, nevylučuje možnost přesného sjednání výše rizikového pojistného na jednotlivé roky, např. tabulkou s rozepsanou výší rizikového pojistného v jednotlivých letech podle věku pojistníka.

Finanční arbitr tak setrvává na závěru, že článek 1 body 3.1, 1.8 a 1.9 Doplňkových pojistných podmínek o strhávání rizikového pojistného, počátečních a správních nákladů jsou neurčitá, a tudíž neplatná ve smyslu § 37 odst. 1 starého občanského zákoníku.

6.3. *K nevypořádaným tvrzením Navrhovatele a neprovedeným důkazům*

Finanční arbitr shledal Pojistnou smlouvu neplatnou pro neoddělitelnost neurčitých ujednání o počátečních a správních nákladech a rizikovém pojistném od Pojistné smlouvy, nezabýval se proto s odkazem na procesní ekonomii případnými vadami předmluvní fáze a jinými důvody neplatnosti Pojistné smlouvy, které dovozoval Navrhovatel, když jejich případné zjištění by již nijak neovlivnilo výrokovou část Nálezu.

Finanční arbitr tedy pro nadbytečnost nezjišťoval informace ke kampani „Takové lepší spoření“, na kterou odkazoval Navrhovatel. Nadto Navrhovatel nijak nekonkretizoval, zda byl v rámci dané kampaně osloven a kým, jaké informace mu byly v rámci této kampaně předány, jaké konkrétní informace by měl finanční arbitr zjišťovat, co by tyto informace měly prokazovat v daném konkrétním vztahu Navrhovatele s Institucí a jak by tato zjištění ovlivnila rozhodnutí ve věci.

Finanční arbitr v dané souvislosti odkazuje na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2014, sp. zn. I. ÚS 191/12, ve spojení s rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 3. 11. 2011, sp. zn. 29 Cdo 1564/2010, ve kterém soud judikoval, že „[z]a nedůvodnou pak považuje dovolací soud námitku dovolatele, že se odvolací soud nevypořádal se závěrem soudu prvního stupně, že smlouva o půjčce je neplatná i podle ustanovení § 196a odst. 3 obch. zák. Shledal-li totiž odvolací soud neplatnost smlouvy o půjčce z důvodů podle

ustanovení § 196a odst. 1 obč. zák. nebylo pro rozhodnutí ve věci potřebné, aby zkoumal, zda je neplatná i z jiného důvodu“ a dále též na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11. 6. 2002, sp. zn. 29 Odo 705/2001, ve kterém soud judikoval, že „[o]tázka právního posouzení skutkových zjištění, která soud učinil, je pouze věcí soudu, přičemž soud není vázán právními závěry, které z těchto skutkových zjištění učinil účastník řízení. Jestliže tedy soud dospěl k tomu závěru, že tvrzení žalované o neplatnosti smlouvy je důvodné, není již rozhodující, že shledal jiný důvod neplatnosti, než ke kterému dospěla žalovaná. Jinými slovy, jestliže soud prvního stupně ze skutkových zjištění o obsahu posuzované smlouvy dovodil, že těmto skutkovým zjištěním je třeba přiřadit jako důvod neplatnosti smlouvy neurčitost předmětu plnění, nikoli nemožnost plnění (jak kvalifikovala uvedená skutková tvrzení žalovaná), nelze mu vytýkat nesprávné právní posouzení z hlediska porušení zásady koncentrace řízení. Jak správně uvedl odvolací soud, právní závěry žalované nejsou pro posouzení jejích námitek rozhodné. Rozhodná jsou pouze její skutková tvrzení a tato tvrzení závěr, že je smlouva neplatná, obsahovala“.

Finanční arbitr se pro nadbytečnost nezabýval ani námitkami Instituce k ujednání o odkupném, ani o tom, že si s Navrhovatelem v Pojistné smlouvě vůbec nesjednali nárok oprávněné osoby na podíl na výnosech Instituce ve smyslu § 4 odst. 1 písm. g) zákona o pojistné smlouvě, protože finanční arbitr neshledal neplatnost Pojistné smlouvy pro chybějící podstatnou náležitost Pojistné smlouvy spočívající ve vadách ujednání o způsobu podílení se na výnosech Instituce, anebo pro chybějící nebo vadné ujednání o odkupném.

6.4. K úmyslu Instituce bezdůvodně se obohatit a k uplatnění námitky promlčení v rozporu s dobrými mravy

Pokud jde o tvrzené úmyslné bezdůvodné obohacení Instituce, finanční arbitr opakovaně odkazuje na přílehlavé závěry Nejvyššího soudu v rozhodnutí ze dne 20. 2. 2003, sp. zn. 33 Odo 938/2002, ačkoliv v daném případě nešlo o spor ze spotřebitelské smlouvy, že je „nutno prokázat existenci vědomostí žalovaného o tom, že při uzavírání smlouvy o sdružení a při přijetí vkladu od žalobkyně musel žalovaný skutečně vědět nebo být minimálně srozuměn (úmysl nepřímý) s tím, že přijetím finanční částky na svůj účet se bezdůvodně obohacuje. Takové skutkové závěry by přitom musely vyplynout z dokazování provedeného v tomto řízení, neboť Nejvyšší soud ČR je vázán skutkovými zjištěními, která učinil na základě provedeného dokazování odvolací soud. V průběhu řízení však nebyla prokázána vědomost žalovaného o tom, že může získat bezdůvodné obohacení, a že s tímto následkem svého jednání byl srozuměn. Z dokazování naopak vyplynulo, že po uzavření smlouvy a vložení finančních prostředků žalobkyní na účet žalovaného, vyplatil žalovaný žalobkyni úroky z jejího vkladu. Nelze akceptovat názor dovolatelky, že úmysl bezdůvodně se obohatit lze dovodit již z toho, že činnost žalovaného je podle platné právní úpravy zakázána“.

Finanční arbitr setrvává na závěru, že v řízení nezjistil, že by se Instituce nechovala v souladu se smlouvou, kterou považovala za platnou, nebo že by nebyla připravena Navrhovateli plnit v případě nastalé pojistné události. Navrhovatel své tvrzení, že Instituce měla úmysl, ať přímý nebo nepřímý, se bezdůvodně obohatit na úkor Navrhovatele, ničím nedoložil.

Finanční arbitr opakovaně odmítá jako nedůvodnou námitku Navrhovatele, že úmysl Instituce bezdůvodně se obohatit na úkor Navrhovatele lze dovodit v souvislosti s úředním sdělením České národní banky ze dne 2. 5. 2012 publikovaném dne 14. 5. 2012, když vydané úřední sdělení není způsobitelné jakkoli prokázat úmysl Instituce bezdůvodně se obohatit na úkor Navrhovatele. Jak již finanční arbitr vysvětlil v Nálezu, úmyslné jednání by muselo být v konkrétním vztahu Navrhovatele s Institucí v řízení prokázáno, nelze jej pouze dovozovat.

Finanční arbitr uzavírá, že z předložených podkladů nevyplývá, že by Instituce uzavřela úmyslně neplatnou Pojistnou smlouvu a dobrá víra Instituce o tom, že přijaté pojistné je jejím majetkem, tak trvá až do pravomocného rozhodnutí, že Pojistná smlouva je neplatná.

Stejně tak finanční arbitr ani po opakovaném posouzení jednotlivých Navrhovatelem tvrzených důvodů, proč by měla námitka promlčení vznesená Institucí být v rozporu s dobrými mravy, nezjistil, že by v tomto případě nastaly výjimečné okolnosti, které by měly takovou intenzitu, aby zavadaly příčinu k odepření práva vznést námitku promlčení.

Finanční arbitr zdůrazňuje, že smyslem institutu promlčení je přispět právní jistotě (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2012, sp. zn. 30 Cdo 3825/2011: „...neboť institut promlčení přispívající k jistotě v právních vztazích je institutem zákonným, a tedy použitelným ve vztahu k jakémukoliv právu, které se podle zákona promlčuje“).

Promlčení tedy slouží v dlouhodobých smluvních vztazích právní jistotě, mimo jiné tím, že brání tomu, aby bylo ekonomicky velmi výhodné platnost smluvního vztahu zpochybnit.

Při posuzování námitky vznesené Navrhovatelem nelze odhlédnout od toho, že on je tou stranou, která se dovolává určení neplatnosti Pojistné smlouvy a vydání bezdůvodného obohacení. Je tedy na Navrhovatele, aby zvážil, zda je pro něj ekonomicky příznivé domáhat se vyslovení neplatnosti Pojistné smlouvy a vydání bezdůvodného obohacení nebo zda by ho takové jednání ekonomicky poškodilo, např. za situace, kdy je nepromlčená částka pojistného nižší než pojistné plnění/hodnota odkupného.

Ustanovení § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi sice stanoví, že „[ř]ízení se zahajuje na návrh navrhovatele“, nicméně žádné ustanovení zákona o finančním arbitrovi neukládá, že výsledek musí být pro navrhovatele příznivý, ba naopak podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi „[a]rbitr je povinen rozhodovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy“, tudíž výsledek řízení pro navrhovatele může být i negativní (např. navrhovatel obdrží méně, než instituce nabízela smírně, navrhovatel obdrží z titulu bezdůvodného obohacení nižší částku než kolik by činilo odkupné, kdyby pojistná smlouva byla platná atd.).

Finanční arbitr uzavírá, že na základě shromážděných podkladů nezjistil, že by Instituce vznesla námitku promlčení za jiným účelem než jako obranu proti uplatněnému nároku.

6.5. K vydání bezdůvodného obohacení

Podle § 451 odst. 1 starého občanského zákoníku platí, že [k]do se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat.“ Podle odst. 2 je bezdůvodným obohacením „majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů.“

Podle § 457 starého občanského zákoníku dále platí, že „[j]e-li smlouva neplatná nebo byla-li zrušena, je každý z účastníků povinen vrátit druhému vše, co podle ní dostal.“

Finanční arbitr v Nálezu dovedl, že se Instituce na úkor Navrhovatele obohatila přijatým pojistným. Finanční arbitr nezjistil, že by se na úkor Instituce nějakým plněním z Pojistné smlouvy obohatil Navrhovatel.

Co se týče nákladů spojených s uzavřením Pojistné smlouvy, finanční arbitr souhlasí, že jejich vynaložením v souvislosti s Pojistnou smlouvou, kterou shledal neplatnou, Instituci vznikla majetková újma, nicméně neshledává žádné předpoklady k tomu, aby za tuto majetkovou újmu byl Instituci odpovědný Navrhovatel. Finanční arbitr odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2009, sp. zn. 33 Odo 1615/2006: „[j]iž v rozsudku ze dne 5. května 2005, sp. zn. 33 Odo 351/2004, Nejvyšší soud přijal závěr, že pouze účastníci neplatné smlouvy jsou věcně legitimováni k podání žaloby na vydání bezdůvodného

obohacení podle ustanovení § 457 obč. zák., a to bez ohledu na skutečnost, zda v souvislosti s plněním z této smlouvy došlo k bezdůvodnému obohacení i na úkor někoho jiného. Věcná legitimize (ať už aktivní nebo pasivní) je tedy dána pouze na straně účastníků smlouvy.“

Finanční arbitr v Nálezu vypořádal námitku promlčení nároků Navrhovatele, kterou Instituce důvodně vznesla, tak, že za mezní datum rozhodné pro promlčení stanovil den 23. 3. 2014, tj. tři roky před podáním návrhu na zahájení řízení před finančním arbitrem. Finanční arbitr ze shromážděných podkladů zjistil Navrhovatelem uhrazené platby pojistného ode dne 23. 3. 2014 do konce pojištění (24. 5. 2016) odpovídají částce 46.000 Kč, z toho na životní pojištění Navrhovatel v tomto období uhradil 44.476,91 Kč (Navrhovatel uhradil 858 Kč za úrazové pojištění a 665,09 Kč za pojištění kritických onemocnění), které je Instituce Navrhovateli povinna vydat.

Pokud jde o námitku Instituce co do počátku běhu subjektivní promlčecí doby, když tvrdí, že Navrhovatel věděl o důvodech neplatnosti již v době uzavření Pojistné smlouvy, protože v tomto okamžiku měl všechny informace, na základě kterých dovozuje neplatnost Pojistné smlouvy, odkazuje finanční arbitr na konstantní judikaturu Nejvyššího soudu, z níž vyplývá, že okamžik, ke kterému lze vztáhnout počátek subjektivní promlčecí doby práva na vydání bezdůvodného obohacení, se váže k prokazatelné, nikoliv předpokládané, vědomosti oprávněného o skutkových okolnostech, z nichž lze dovodit, že smlouva, podle které si strany plnily, je neplatná, a že na jeho úkor došlo k bezdůvodnému obohacení a kdo je získal (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 1. 6. 2015, sp. zn. 28 Cdo 5129/2014). Pouze na základě smluvní dokumentace se však Navrhovatel nemohl dozvědět o bezdůvodném obohacení Instituce a jeho výši v podobě naúčtovaných nákladů, když ze smluvní dokumentace nevyplývají žádné konkrétní informace o nákladech spojených s pojištěním, zejm. jejich výše. Finanční arbitr proto tuto námitku Instituce odmítá a setrvává na svých závěrech, které podrobně rozvedl v kapitole 5.5 Nálezu.

6.6. K úrokům z prodlení

Finanční arbitr v kapitole 5.6. Nálezu podrobně odůvodnil, kdy se Instituce dostala do prodlení s vydáním bezdůvodného obohacení, stejně jako to, že promlčení části nároku má vliv na právo na úroky z prodlení.

Navrhovatel nenamítá, že by finanční arbitr rozhodl v této části nesprávně, jen žádá přiznání úroků z celé částky bezdůvodného obohacení bez ohledu na částečné promlčení jeho nároku a bez ohledu na příslušnost finančního arbitra.

Vzhledem ke skutečnosti, že finanční arbitr na svých závěrech ohledně promlčení a omezené příslušností setrvává, nezbyvá mu než setrvat i na výši úroků z prodlení, tak jak je vyčíslil v Nálezu.

6.7. K trvání pojištění a naléhavému právnímu zájmu na určení neplatnosti Pojistné smlouvy

Protože finanční arbitr shledal Pojistnou smlouvu od počátku neplatnou pro neoddělitelnost neurčitých ujednání o počátečních a správních nákladech a rizikovém pojistném od Pojistné smlouvy, nezabýval se pro nadbytečnost otázkou platnosti ukončení právního vztahu z Pojistné smlouvy, když vyřešení této otázky by nemělo vliv na výsledek rozhodnutí o tom, co Navrhovatel v řízení před finančním arbitrem požadoval, a to určení neplatnosti Pojistné smlouvy a vydání bezdůvodného obohacení z neplatné Pojistné smlouvy.

Finanční arbitr zdůrazňuje, že Navrhovatel se nedomáhal určení platnosti Pojistné smlouvy, nýbrž její neplatnosti. Finanční arbitr na základě shromážděných podkladů nezjistil, že by Navrhovatel měl naléhavý právní zájem na určení neplatnosti Pojistné smlouvy ve výroku nálezu, když Navrhovatel od 22. 12. 2015 nehradí pojistné, Instituce Navrhovatele

informovala přípisem ze dne 21. 6. 2016 o zániku pojištění, Instituce tedy po Navrhovateli nepožaduje žádné další platby pojistného a Navrhovatel tak není vůči Instituci v nejistém právním postavení.

Otázka neplatnosti Pojistné smlouvy je v posuzovaném případě pouze předběžnou otázkou k nároku na vydání bezdůvodného obohacení, která je z odůvodnění Nálezu i tohoto rozhodnutí finančního arbitra patrná. Finanční arbitr proto nároku na určení neplatnosti Pojistné smlouvy nemohl vyhovět.

7. K výroku rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitr neshledal, že by ve věci určení neplatnosti Pojistné smlouvy a vydání bezdůvodného obohacení Navrhovateli rozhodl věcně nesprávně z důvodů namítaných Navrhovatelem a Institucí, a setrvává tak na svém právním závěru, že Pojistná smlouva je neplatná a že Instituce je povinna vydat Navrhovateli bezdůvodné obohacení a úroky z prodlení ve výši stanovené ve výroku II. Nálezu. Finanční arbitr nedovodil právní zájem Navrhovatele na určení neplatnosti Pojistné smlouvy. Finanční arbitr není příslušný k řešení úrazového pojištění a pojištění kritických onemocnění sjednaných v Pojistné smlouvě. Protože 10 % z částky, kterou je Instituce povinna zaplatit Navrhovateli nepřevyšuje minimální sazbu sankce podle § 17a zákona o finančním arbitrovi, potvrzuje finanční arbitr výrok IV. Nálezu, ve kterém ukládá Instituci sankci ve výši 15.000 Kč podle zákona o finančním arbitrovi.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručený nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci (*v případě, že bylo vydáno rozhodnutí o námitkách, nabývá nález právní moci dnem doručení rozhodnutí o námitkách – pozn. finančního arbitra*).

Podle § 244 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se
Navrhovatel – datová schránka zástupce 79sgrxq
Instituce – datová schránka zástupce 5pcgssn

